دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده: داروسازی

گروه: داروشناسی و سم شناسی

طرح دوره و چک لیست خود ارزیابی دروس نظری و آزمایشگاهی(عملی)

- **نام درس: فارماکولوژی کارشناسی ارشد سالمندی**
- **کد درس: 9**
- **مقطع و رشته: دانشجویان ارشد سالمندی**
- **ترم تحصیلی: سوم**
- **تعداد واحد: کل: 2 شامل نظری: 2 عملی 0**
- **مدرس/ مدرسین درس (سهم هریک به واحد): دکتر سجاد فخری- دکتر سمیرا شیروئی**
- **زمان ارائه درس: ساعت 16 لغایت 18 روزهای سه شنبه**
- **ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: ساعت 14 لغایت 16روزهای چهار شنبه هر هفته، دفتر کار مدرس**
- **پیش‌نیازها: -**
- **هم‌نیازها: -**
- **محل آموزش: دانشکده پرستاری**

محتوای آموزشی بر اساس سر فصل دروس

- **اهداف کلی دوره: (شرح درس بر اساس کوریکولوم)**

کاربرد عملی داروها-بررسی اثرات دارویی-مکانیسم عمل داروها و کاربرد درمانی انها

- **اهداف کلی جلسات : (جهت هر جلسه یک هدف)**

جلسه اول: تعریف کلی، اشکال دارویی، نحوه اثر داروها و راه های تجویز دارو

جلسه دوم: کلیات فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک

جلسه سوم: کلیات سیستم عصبی خودمختار (اتونوم)

جلسه چهارم: داروهای مورد استفاده در اختلالات گوارشی

جلسه پنجم: داروهای تعدیل کننده سیستم اندوکرین

جلسه ششم: داروهای موثر بر دستگاه تنفس

جلسه هفتم: داروهای ضد درد

جلسه هشتم: مقدمه ای بر فارماکولوژی سیستم عصبی مرکزی، و داروهای ضد افسردگی

جلسه نهم: داروهای موثر در درمان فشارخون 1

جلسه دهم: داروهای موثر در درمان فشارخون 2

جلسه یازدهم: داروهای موثر در آنژین قلبی

جلسه دوازدهم: داروهای موثر در درمان نارسایی احتقانی قلب

جلسه سیزدهم: داروهای موثر در درمان آریتمی قلبی

جلسه چهاردهم: کاربرد هورمون های کورتیکواستروئیدی و آنتاگونیست های آن ها

جلسه پانزدهم: داروهای موثر بر آسم و COPD

جلسه شانزدهم: داروهای موثر بر انعقاد خون

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول

هدف کلی: تعریف کلی، اشکال دارویی، نحوه اثر داروها و راه های تجویز دارو

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو قادر باشد:

1-1- تعریف کلی از فارماکولوژی را ارائه نماید.

۱-۲- با انواع اسامی داروها آشنا شود

1-3- انواع متدهای استخراج و کشف دارو را بشناسد

1-4- اشکال مختلف دارویی و راه های تجویز مختلف داروها را بیان کند

جلسه دوم

هدف کلی: کلیات فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

۲-۱- تعریف فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک را بیان کند

2-2- مراحل مختلف جذب، توزیع، متابولیسم و دفع را بشناسد و شرح دهد

2-3- حذف مرتبه صفر و یک را بشناسد

2-4- منحنی دوز-پاسخ و مفاهیم مربوطه را بشناسد: ایندکس درمانی، پنجره درمانی، کارایی، پوتنسی، TD50ED-50-

2-5- متابولیسم داروها و مراحل متابولیسم را بشناسد

2-6- پروسه تولید دارو را بشناسد

7-2- طبقه بندی بارداری داروها را بداند

جلسه سوم

هدف کلی: کلیات سیستم عصبی خودمختار (اتونوم)

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

۱-3- تعریف سیستم عصبی خودمختار (اتونوم) را بیان کند

۲-3- وظایف کلی و گیرنده های مربوط به سیستم کولینرزیک را بشناسد

3-3- پراکندگی گیرنده های سیستم کولینرزیک در تمامی ارگان ها را بداند

3-4- وظایف کلی و گیرنده های مربوط به سیستم آدرنرژیک را بشناسد

4-4- پراکندگی گیرنده های سیستم آدرنرژیک در تمامی ارگان ها را بداند

جلسه چهارم

هدف کلی: داروهای مورد استفاده در اختلالات گوارشی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

4-1- داروهای مورد استفاده در اختلالات گوارشی را بشناسد

4-2-کاربرد و عوارض داروهای فوق را بشناسد

۴-3- تداخلات داروهی گوارشی را بشناسد

جلسه پنجم

هدف کلی: داروهای تعدیل کننده سیستم اندوکرین

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

5-1- داروهای تعدیل کننده سیستم اندوکرین را بشناسد

5-2-کاربرد و عوارض فوق را بشناسد

5-3- انواع سیستم هورمونی و کاربرد داروهای مهر کننده یا تحریک کننده سیستم.

5-4- تداخلات داروهای فوق را بشناسد

جلسه ششم

هدف کلی: داروهای موثر بر دستگاه تنفس

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

6-1- پاتوفیزیولوژی آسم را بشناسد

6-2-مکانیسم های دخیل در پیشرفت آسم و COPD را بشناسد

6-3- داروهای موثر بر علایم بیماری آسم و COPD را بشناسد

4-6- عوارض داروهای مورد استفاده در آسم و COPD را توضیح دهد

جلسه هفتم

هدف کلی: داروهای ضد درد

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

7-1- انواع درد را شرح دهد

7-2-داروهی مورد استفاده در کنترل درد را توضیح دهد

7-3- عوارض داروهای مورد استفاده در کنترل درد را بشناسد

7-4- تداخلات داروهای مورد استفاده در کنترل درد را بشناسد

جلسه هشتم

هدف کلی: مقدمه ای بر فارماکولوژی سیستم عصبی مرکزی، و دراوهای ضد افسردگی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

8-1- فارماکولوژی و مسیرهای سیگنالینگ اصلی در سیستم عصبی مرکزی را بشناسد

8-2-افسردگی را شرح دهد

8-3- طبقه بندی داروهای مورد استفاده در افسردگی را بشناسد

8-4- کاربرد مناسب داروهای ضد افسردگی متناسب با نوع اختلال حاصله را توضیح دهد

8-5- عوارض داروهای مورد استفاده در افسردگی را شرح دهد

جلسه نهم و دهم

هدف کلی: داروهای موثر در درمان فشارخون 1 و 2

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجوباید قادر باشد:

1. هیپرتانسیون را تعریف کند.
2. داروهای ضد فشار خون بالای شریانی را طبقه بندی کند.
3. از هر گروه داروهای ضد فشار خون حداقل یک دارو را به عنوان سر گروه نام ببرد.
4. مکانیسم عمل هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را بیان کند.
5. کارآیی هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را به اختصار توصیف کند.
6. عوارض هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را بیان کند.
7. موارد منع مصرف هر کدام از گروه های دارویی ضد فشار خون را بیان کند.
8. معیار های کلی انتخاب داروهای ضد فشار خون را بیان کند.
9. در بیمارانی که همراه هیپرتانسیون بیماری های دیگر نیز دارند دارو یا داروهای انتخابی را نام ببرد و علت آن را شرح دهد.

جلسه یازدهم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای ضدآنژین قلبی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

1. انواع بیماری آنژین صدری ذکر کند و علایم بیماری آنژین صدری را بیان نماید.
2. بتواند پاتوفیزیولوژی آنژین صدری را به طور کلی بیان کند.
3. درمان های دارویی در انواع بیماری های آنژین صدری بیان کند.
4. مبنای فارماکودینامیکی انتخاب داروهای ضد آنژین را بیان کند.
5. داروهای نیترات را با نحوه و مکانیسم اثر؛ موارد کاربرد؛ عوارض و تداخلات بیان کند.
6. پدیده تولرانس به نیترات ها را شرح دهد.
7. کلسیم بلاکرها مورد استفاده در آنژین را با نحوه و مکانیسم اثر؛ موارد کاربرد؛ عوارض و تداخلات بیان کند.
8. تفاوت های همودینامیک و الکتروفیزیولوژیک گروه های مختلف مسدد کانال کلسیم را شرح دهد.
9. بتا بلاکرها مورد استفاده در آنژین را با نحوه و مکانیسم اثر؛ موارد کاربرد؛ عوارض و تداخلات بیان کند.

جلسه دوازدهم

هدف کلی: آشنایی با داروهای موثر در نارسایی احتقانی قلب

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

1. نارسایی احتقانی قلب را تعریف کند.
2. مکانیسم های جبرانی را در بیماری نارسایی احتقانی قلبی شرح دهد.
3. پارامترهایی را که با تغییر آن ها می توان نارسایی قلب را کنترل کرد شرح دهد.
4. گروه های دارویی مورد مصرف در نارسایی قلبی را نام ببرد.
5. داروهای هر گروه را نام ببرد.
6. مکانیسم های مفید بودن داروهای مؤثر بر نارسایی قلبی را بیان کند.
7. عوارض جانبی داروهای مورد مصرف در هر گروه را بیان کند.

جلسه سیزدهم

هدف کلی: فارماکولوژی داروهای موثر در درمان آریتمی قلبی

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

1. فعالیت الکتریکی طبیعی در سلول های قلبی و نقش یون های مختلف را توضیح دهد.
2. آریتمی را تعریف کند و انواع آن را از نظر نحوه تشکیل بگوید .
3. طبقه بندی داروهای ضد آریتمی را به خوبی توضیح دهد.
4. مکانیسم اثر؛ عوارض و تداخلات هر گروه دارویی راتوضیح دهد.
5. تاثیر هر کدام از داروها بر روی پتانسیل عمل قلبی را توضیح دهد.

جلسه چهاردهم

هدف کلی: کاربرد هورمون های کورتیکواستروئیدی و آنتاگونیست های آن ها

اهداف ویژه:

در پایان مباحث مطرح شده، دانشجو باید قادر باشد:

1. هورمون های آدرنال؛ سنتز و مکانیسم های تنظیم ساخت و ترشح آنها را بداند.
2. اثرات هورمون های آدرنال بر بدن را بداند.
3. مکانیسم عمل هورمون های آدرنال و نوع رسپتورهای آن ها را بداند.
4. علائم پرکاری و کم کاری آدرنال و بیماری های مرتبط را بداند.
5. استروئیدهای صناعی و کاربرد فارماکولوژیک آن ها را بداند.
6. اثرات استروئیدها را بر التهاب، احتباس مایع و قدرت موضعی شان را بداند.
7. مینرالوکورتیکوئیدها و اثرات آن ها را شرح دهد.
8. آنتاگونیست های مینرالوکورتیکوئیدی و اثرات و عوارض شان را بداند.

جلسه پانزدهم

هدف کلی: داروهای موثر بر آسم و COPD

اهداف ویژه :

1. پاتولوژی آسم و COPD را شرح دهد.
2. دسته بندی داروهای ضد آسم و COPD را بشناسد.
3. مکانیسم داروها، عوارض آنها را شرح دهد.

جلسه شانزدهم

هدف کلی: داروهای موثر بر انعقاد خون

اهداف ویژه:

1. مسیر انعقاد خون و آبشار انعقادی را شرح دهد.
2. فاکتورهای موثر بر انعقاد، محرک ها و مهارکننده ها را بشناسد.
3. داروهای ضد انعقاد به همراه مکانیسم ها، عوارض و اندیکاسیون آن ها را شرح دهد.
4. داروهای محرک انعقاد، به همراه مکانیسم ها، عوارض و اندیکاسیون آن ها را شرح دهد.

منابع:

Katzung's Basic and Clinical Pharmacology, latest edition
کتاب جامع داروسازی بالینی

روش‌های تدریس:

✓سخنرانی(Lecture) □پانل بحث و گفت‌وگو(Panel Discussion)

✓آموزش مبتنی بر حل مسئله(PBL) □آموزش مبتنی بر تیم(TBL)

□ارائه سمینار توسط دانشجو □کار در پراتیک و مرکز مهارتها

□آموزش بر روی مولاژ □گردش علمی(Field Trip)

□ایفای نقش(Role Play) □شبیه‌سازی(Simulation)

□سایر موارد:

رسانه‌های کمک آموزشی:

✓ اسلاید (پاورپوینت) □ فیلم آموزشی □ پوستر □ مدل □ نمونه بیمار ✓ نرم‌افزار

□ پمفلت □ جزوه □ سایر

نحوه ارزشیابی دوره و تعیین نمره نهایی:

□ OSCE ✓کوییز ✓ امتحان کتبی پایان دوره/ترم ✓ امتحان کتبی/ شفاهی میان دوره/ ترم

□پروژه □ تحقیق □سمینار ✓ مشارکت در کلاس/حضور و فعالیت

□ آزمون‌های استدلالی (سناریو، پازل، ویژگی‌های کلیدی) □ سایر موارد :

	روش ارزشیابی	انواع ارزشیابی	درصد از نمره نهایی کل	توضیحات
1	تکوینی	میان ترم	20 درصد	
2	تراکمی	کتبی پایان ترم	80 درصد	

منابع و مراجع آموزشی

✓ منابع اصلی:

Basic and Clinical Pharmacology. Katzung, latest Edition.

✓ منابع فرعی و مکمل:

- ✓ پایگاه‌های اطلاعاتی و آنلاین:

http//www.cochranelibrary.com

قوانین و مقررات دوره

- ✓ حضور و غیاب: حسب کوریکولوم ضروری است.
- ✓ تحویل به‌موقع تکالیف:
- ✓ سیاست تقلب وplagiarism :
- ✓ رعایت اخلاق حرفه‌ای:
- ✓ رعایت پوشش حرفه ای:
- ✓ نحوه ارتباط با استاد: در دفتر کار و همچنین از طریق ایمیل.
- ✓ مشارکت در دوره :
- ✓ سایر:

جدول زمانبندی درس فارماکولوژی

روز و ساعت جلسه :

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1	04/12/5	تعریف کلی، اشکال دارویی، نحوه اثر داروها و راه های تجویز دارو جلسه پانزدهم: ضد عفونی کنند ه های موضعی جلسه شانزدهم: اوپیوییدها	دکتر فخری
2	04/12/12	کلیات فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک	دکتر فخری
3	04/12/19	کلیات سیستم عصبی خودمختار (اتونوم)	دکتر فخری
4	04/12/26	فارماکولوژی داروهای مقلد کولینرژیک و آنتی کولینرژیک	دکتر فخری
5	05/1/18	فارماکولوژی داروهای مقلد سیستم آدرنرژیک و آنتی آدرنرژیک	دکتر فخری
6	05/1/25	داروهای موثر بر دستگاه تنفس	دکتر فخری

7	05/2/1	داروهای موثر بر دستگاه گردش خون	دکتر فخری
8	05/2/8	مقدمه ای بر فارماکولوژی سیستم عصبی مرکزی، و دارو های ضد افسردگی	دکتر فخری
9	05/2/15	داروهای موثر در درمان فشارخون 1	دکتر فخری
10	05/2/22	داروهای موثر در درمان فشارخون 2	دکتر فخری
11	05/2/29	داروهای موثر در آنژین قلبی	دکتر فخری
12	05/3/5	داروهای موثر در درمان نارسایی احتقانی قلب	دکتر فخری
13	05/3/12	داروهای موثر در درمان آریتمی قلبی	دکتر فخری
14	05/3/19	کاربرد هورمون های کورتیکواستروئیدی و آنتاگونیست های آن ها	دکتر فخری
15	05/3/26	داروهای موثر بر آسم و COPD	دکتر فخری
16	05/4/2	داروهای موثر بر انعقاد خون	دکتر فخری

جدول بلوپرینت آزمون: فارماکولوژی ارشد سالمندی نیمسال تحصیلی : .404-405-2 دانشکده: پرستاری گروه آموزشی: داروشناسی و سم شناسی								
ردیف	عنوان محتوای آموزشی	مدت زمان آموزش (ساعت)	درصد حدودی زمان اختصاص داده شده	تعداد سؤالات حدودی	تعداد سؤالات مربوط به هر یک از سطوح اهداف یادگیری			
					حیطه ی شناختی	حیطه ی مهارتی	حیطه ی نگرشی	
1	جلسه اول: تعریف کلی، اشکال دارویی، نحوه اثر داروها و راه های تجویز دارو	2	6	4	50	30	20	
2	کلیات فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک	2	6	4	50	30	20	
3	کلیات سیستم عصبی خودمختار (اتونوم)	2	6	4	50	30	20	
4	فارماکولوژی داروهای مقلد کولینرژیک و آنتی کولینرژیک	2	6	4	50	30	20	
5	فارماکولوژی داروهای مقلد سیستم آدرنرژیک و آنتی آدرنرژیک	2	6	4	50	30	20	
6	داروهای موثر بر دستگاه تنفس	2	6	4	50	30	20	
7	داروهای موثر بر دستگاه گردش خون	2	6	4	50	30	20	
8	مقدمه ای بر فارماکولوژی سیستم عصبی مرکزی، و داروهای ضد افسردگی	2	6	4	50	30	20	
9	داروهای موثر در درمان فشارخون 1	2	6	4	50	30	20	
10	داروهای موثر در درمان فشارخون 2	2	6	4	50	30	20	
11	جلسه یازدهم: داروهای موثر در آنژین قلبی	2	6	4	50	30	20	
12	داروهای موثر در درمان نارسایی احتقانی قلب	2	6	4	50	30	20	
13	داروهای موثر در درمان آریتمی قلبی	2	6	4	50	30	20	
14	کاربرد هورمون های کورتیکواستروئیدی و آنتاگونیست های آن ها	2	6	4	50	30	20	
15	داروهای موثر بر آسم و COPDموضعی	2	6	4	50	30	20	
16	داروهای موثر بر انعقاد خون	2	6	4	50	30	20	

چک لیست ارزیابی طرح دوره دروس نظری و آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نام و نام خانوادگی استاد/اساتید(سهم به واحد) : دکتر سجاد فخری (2 واحد)

نام دانشکده: پرستاری **عنوان درس: فارماکولوژی ارشد سالمندی** **مخاطبان/ترم**

تحصیلی دانشجو: درس اختیاری **نیمسال و سال تحصیلی کنونی: 2-405-404**

نام ارزیاب / ارزیابان:

ردیف	موضوع	نمره کسب شده	حد نصاب نمره	توضیحات
1	مشخص بودن عنوان کلی درس ،کد درس	0/5	0/5	
2	مشخص بودن مخاطبان	0/5	0/5	
3	مشخص بودن تعداد یا سهم استاد/ اساتید از واحد	0/5	0/5	
4	مشخص بودن زمان ارائه درس (روز، ساعت، نیمسال تحصیلی)	0/5	0/5	
5	مشخص بودن دروس پیش نیاز و هم نیاز	0/5	0/5	
6	مشخص بودن هدف کلی دوره	1	1	
7	مشخص بودن اهداف کلی جلسات (هر جلسه یک هدف)	1.5	1.5	
8	مشخص بودن اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه	2	2	
9	رعایت تعداد جلسات با توجه به میزان واحد درسی	2	2	
10	مشخص بودن منابع مورد استفاده بر اساس کوریکولوم مصوب	1	1	
11	مشخص بودن روش تدریس	1	1	
12	مشخص بودن وسایل آموزشی	1	1	
13	مشخص بودن شیوه ارزشیابی دانشجویان	1	1	
14	مشخص بودن زمان آزمون پایان دوره	1	1	
15	مشخص بودن مقررات کلاسی و انتظارات از دانشجو	1.5	0/5	
16	ضمیمه بودن جدول زمانبندی تکمیل شده درس	2	2	
17	وجود جدول بودجه بندی دروس (blue print)	1.5	1.5	
18	پوشش دادن بایدهای یادگیری (Must learn) در طرح دوره	2	2	
	نمره نهایی	20	20	

پیشنهادات:

نام و امضای مدرس:	**نام و امضای مدیر گروه:**	**نام و امضای مسئول EDO دانشکده:**
تاریخ تحویل:	**تاریخ ارسال:**	**تاریخ ارسال :**